

מאה אלף איש מעשנים בישראל. * מאה אלף איש — אחד מהם הוא בנך, בן אחיך, או קרוב משפחתך. * מאה אלף איש — אחד מהם הוא האדריכל שבנה את ביתך או בית שכניך. * מאה אלף איש — אחד מהם הוא הזמר שקולו בוקע בלי הרף מהרדיו, ואשר אתה מוחא לו כפיים בהתלהבות. * מאה אלף איש — שרבים מהם יוצאי צבא או יהיו חיילים בעתיד. * מאה אלף איש אלה — האם יתרבו עד שהעם כולו יהיה קורבן למכת הסמים? * כמו המצרים למשל?

תמונה זו צולמה בירושלים: סטודנטים ירושלמיים במסיבת חשיש

100.000 תעשני חשיש

הפך אצלם לספורט חביב. מה היא האמת — ספורט חביב או סכנה לאומית? מה צפוי מהתפשטות העישון: חרות-חיים — או ניתוח? עם חרוץ השואף לעבוד כדי להתקיים — או עם אפאטי, שהמאמץ הפיזי יהיה לו לזרא? צבא כמו שקיים היום — או צבא כמו זה של מצרים? על שאלות אלה ישיבו מיטב המומחים של ישראל — וכמה מן המפורסמים בחו"ל — בפרק הבא בסידרה זו.

הסם, או בתוך קיבתם של בעלי-חי (הנשחטים בהגיעם לתעורתם). לישראל מביאים אותו, על פי רוב, הבדואים המבטיחים גם אספקה סדירה לצרכן גדול עוד יותר: מצרים. קיים אמון רב בין המבריחים לבין הסוחרים הגדולים בישראל. הבדואי מניח את הסחורה בנקיק בנגב, במועד מסויים. הסוחר אוסף את הסם, מניח שם את התמורה. "הגדול" — כפי שקוראים לסיטונאי המקבל את החשיש מידי הבדואים — מוכר את סחורתו בשקיקים הנראים כי כיכרות לחם שטוחים, שמשקלם מאה או מאתיים גרם. הן מפיץ קונה את הסם במחיר של 50 לירות לשקיק של 100 גרם — פלוס-מינוס כמה לירות, בהתאם להיצע ולביקוש.

לכל מפיץ יש אדם, אשר מומחיותו היא לחתוך את הן שקיק ל"אצבעות". תחילה הוא מחמם את השקיק בתנור

מיוחד, אחר-כך הוא חותך את החשיש בסכין מיוחדת לפסים שמשקלם בין שניים לחמישה גרם. המחיר לצרכן נקבע בהתאם למישקל האצבע ולכמויות שהלקוח נוהג לקנותן אצל

הספק המסויים שלו. עבור חמש לירות יכול לקוח טוב לקבל "אצבע בריאה" של כחמישה גרם.

המכירה מתנהלת, בדרך-כלל, ברהובות חשוכים, או דרך מתווך בבית-קפה. הסוחרים הקמעונאים אינם מחזיקים מעולם את הסם על גופם. וכך, למרות שזהותם ידועה כמעט תמיד למשטרה — אין זו יכולה לעשות דבר נגדם. הם מחביאים את הסחורה במקומות-סתר, מקבלים מידי הלקוח את הכסף — ואומרים לו היכן ימצא את הסם. אם המשטרה מגלה את הסחורה ואורבת לידו — היא תפוס את הלקוח, לא את המוכר.

האופנה החדשה, של עישון חשיש בצמרת הבוהימה והן חברה הנוצצת, יצרה סוג חדש של ספקים. אלה יושבים דרך קבע בבתי-הקפה הידועים ביותר, או במקומות-המיפגש של עורכי-דין ואנשי-עסקים, מוסרים את הסם ישר לידי הלקוח. הם מניחים שאיש לא יעז לעצור אותם ואת הלקוחות הנכבדים, ולערוך אצלם חיפוש. יש ספקים מתקדמים, השולחים את הסם לבתי הלקוח. כמו מנהלי סופרמארקט מודרני, וכל זה בשקט — בלי הרבה פירסום, בלי הודעות של החברה. כי רבים מתייחסים אל עישון החשיש כאל תופעה שולית. יש רופאים מכובדים המוכנים להעיד שאין עישון זה מסוכן כלל לבריאות; יש סוציולוגים המצהירים שההתמכרות לחשיש מניקה פחות מההתמכרות לסיגריות; ויש מספר רב והולך של האינטליגנציה המתנאים שעישון החשיש

איך מגיעים למיספר עצום זה? איך קובעים כמה אני שים מעשנים חשיש בישראל?

האחיות הרשמית היחודה, היא זו המעוגנת בדוחות-הן משטרתיים על מעצר סוחרים או מעשנים, שנפלו במיקרה ברשת החוק. לפי הערכה גסה של קציני משטרה, המטפלים בנושא זה, נמצאים בישראל 30 אלף איש מעשנים חשיש. אבל הם עצמם מודים, כי המדובר רק בחלק ה"פלילי" של המעשנים: פורצים, סטוריוזנות, נוער עברייני. על ה"חלק ה"הגון" אין להם שום הערכה. הם רק יודעים שהוא קיים — ושמספרו גדל בהתמדה.

שאלתי אחד הסוחרים מה הערכתו הוא. "אני יכול ללכת איתך בדיונגוף ולהראות לך אלף מעשנים", השיב. "בכרם התימנים עוד אלף, בהתקווה עוד חמשת אלפים. אני מעריך שבאזור תל-אביב קונים עשרת אלפים איש חשיש. אם כל

אדם קונה בממוצע לעצמו ולעוד שניים עד חמישה חברים, אתה יכול לומר כהדאות שבאזור תל-אביב נמצאים בין שלושים ל-חמישים אלף מעשנים". ולא כולם פושעים מועדים או

אנשי העולם התחתון. בשבוע שעבר, למשל, עצרה המשטרה את יאיר קולטון, צעיר ידוע בהכרה של צפון תל-אביב. ובעל מעמד איתן בהכרה הנוצצת ובבוהימה. בדיניתו נמצאה, לדברי המשטרה, כמות של קילוגרם וחצי חשיש מלבנון. עוד טענה המשטרה: קולטון ושותפיו סיפקו ל-סוחרים אחרים, בשמונת החודשים האחרונים, טונות חשיש! כי זוהי התופעה החשובה ביותר כיום, בכל הנוגע לעישון חשיש בישראל: הנוהג הזה שוב אינו מצומצם לפושעים, או לקבוצות שוליות. הוא חדר אל לבליבה של החברה כולה: אמנים, בעלי-מיקצוע, סוחרים —

במהרה הוא לובש מדים של מגיפה. דוגמה אחת: אם בשנת 1967 נעצרו כמאה צעירים כשברשותם סם — קפץ מספרם ב-1958 ל-141. מתוך אלה היו 46 בני 18, 40 בני 17, 33 בני 16 ו-22 בני 14-15 שנים. והגיל יורד.

איך הם משיגים את הסם? לכאורה — זה דבר קשה. סוף-סוף מדובר בתומר אסור, שמשטרת ישראל — ומשטרת העולם כולה — עורכות מצוד על סוחריו ומחזיקיו. כל גרם חייב להיות מוכר מבעד לגבול. ובכל זאת, אין קל יותר. הסם מגיע ארצה בעיקר מ"לבנון" — וחלק ממנו עושה הקפה גדולה ומגיע דרך סעודיה. מאריך לארך מבריחים אותו בתוך ירקות (שיטה בדוקה: בחלק של דלעת, או בלב כרוב צומח שעליו מכסים את

האם החשיש יביא אותנו למצב דומה?